

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb ORP Bystřice nad Pernštejnem

2023 - 2027

Zpracováno dle Metodiky pro plánování sociálních služeb (dle MPSV) a v souladu s procesem plánování na území Kraje Vysočina.

Zpracovatel:

ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z.ú.

Moravská 758/95, 700 30 Ostrava-Hrabůvka, IČ: 28576217

tel.: +420 595 136 023, web: <http://accendo.cz>, e -mail: info@accendo.cz

Realizační tým:

Doc. Ing. Lubor Hruška, Ph.D.

Ing. Ivana Foldynová, Ph.D.

PhDr. Andrea Hrušková

RNDr. Jan Beneš

Ing. David Kubáň

Bc. Linda Vyvialová

a další

Zpracováno v úzké součinnosti s městem Bystřice nad Pernštejnem.

Zpracováno ke dni 30. 9. 2021.

Obsah

Seznam zkratek	4
Slovníček základních pojmu	5
1 Úvod.....	6
1.1 Co je to komunitní plánování?	6
1.2 Pojem sociální služba	6
2 Analytická část	8
2.1 Stručná charakteristika města Bystřice nad Pernštejnem a území správního obvodu	8
2.2 Analýza nezaměstnanosti	13
2.3 Analýza zadluženosti	17
2.4 Analýza poskytovatelů sociálních služeb	19
2.4.1 Kapacita zařízení pro seniory	21
2.4.2 Uživatelé	23
2.5 Analýza financí do sociální oblasti	24
SWOT ANALÝZA (návrh určený k projednání na pracovní či řídící skupině)	27
3 Příloha	28
3.1 Tabulky a grafy socio-demografické analýzy	28

Seznam zkratek

CAWI	Computer Assisted Web Interviewing
DS	Domov pro seniory
KPSS	Komunitní plánování sociálních služeb
MAS	Místní akční skupiny
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
ORP	Obec s rozšířenou působností
ŘS	Řídící skupina
SO	Správní obvod
SPRSS	Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb
ZSS	Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Slovníček základních pojmu

Řídící skupina	Řídící skupina, někdy označována jako manažerský tým, nastavuje celý proces zpracování střednědobého plánu, působí v celém procesu zpracování od přípravné části, stanovuje/schvaluje cíle, opatření, které vycházejí ze zpracovaných SWOT analýz a dalších analytických podkladů.
Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb	Strategický dokument obce schválený na dobu 3 let, který je výsledkem aktivního zjišťování potřeb osob na území obce a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů. Pokud je dodržena metodika komunitního plánování, je možné ho označit jako komunitní plán sociálních služeb. Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb může být doplněn akčními plány zpracovanými na období jednoho roku.
Síť sociálních služeb	Souhrn sociálních služeb, které v dostatečné kapacitě, náležité kvalitě a s odpovídající místní dostupností napomáhají řešit nepříznivou sociální situaci osob. Jsou v souladu se zjištěnými potřebami osob a dostupnými finančními a jinými zdroji; síť sociálních služeb je součástí střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb.

1 Úvod

1.1 Co je to komunitní plánování?

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů zavedl pro obce možnost (§ 94 písm. d) a pro kraje povinnost (§ 95 písm. d) zpracovávat střednědobé plány rozvoje sociálních služeb. Zákon rovněž formuloval základní metodická východiska spolupráce v tzv. triádě **zadavatelů** (služby zadávají a platí), **poskytovatelů** (služby provozují a poskytuji) a **uživatelů** (příjemci sociálních služeb). Mezi postupy a nástroje, které slouží k vytvoření plánu pro takovýto rozvoj potřebných služeb, patří i metoda komunitního plánování, která se řadí do oblasti komunitní práce a ve vztahu k místnímu společenství má využití v rozvoji různých oblastí veřejného života. Takové pojetí plánování přináší v duchu myšlenky – „*než o lidech rozhodneš, porad' se s nimi*“ – příležitost lidem z komunity, kteří se nespokojí s „pouhou“ rolí voličů, podílet se na utváření určitého segmentu veřejného prostoru.

V České republice je v současné době komunitní plánování dáváno do souvislosti právě s plánováním sociálních služeb (dále KPSS). Přitom je zapotřebí spolupráce všech dotčených subjektů triády, ale i dalších účastníků či skupin, mezi které se kupř. řadí **veřejnost**, úřady práce nebo zaměstnavatelé. Takovou spoluprací se nachází vyváženosť mezi tím, co lidé potřebují a možnostmi potřeby naplnit. Zejména u obcí metoda umožňuje plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifikům a potřebám jednotlivých občanů. V rámci plánování sociálních služeb je cílem „...*posilování sociální soudržnosti komunity, podporování sociálního začleňování a předcházení sociálnímu vyloučení jednotlivců i skupin.*“

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů definuje pojmem plánování rozvoje sociálních služeb jako (opakující se) „...*proces aktivního zjišťování potřeb osob ve stanoveném území a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů.*“ Proces je složen z navazujících fází, ke kterým se dá přistupovat různě. Každý subjekt plánování si zvolí vlastní postup, čímž reaguje na podmínky v dané lokalitě a zohledňuje specifika předmětu plánování. Určité fáze plánovacího procesu se vyskytují ve všech postupech a je nutné je vždy zařadit. Jde o tyto základní fáze: **příprava** a **zahájení procesu plánování, vytvoření plánu, realizace** a **evaluace plánu.** Výsledkem plánovacího procesu je plán neboli promyšlený návrh postupu pro zajištění sociálních služeb v dané lokalitě. V souvislosti s výše řečeným je nutné mít na paměti, že navržený systém sociálních služeb je jedinečný a vždy je určitým kompromisem mezi přáním zástupců triády, lidským kapitálem v jednotlivých organizacích, materiální a finanční realitou.

1.2 Pojem sociální služba

Sociální službou se podle zákona č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, rozumí činnost nebo soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám v nepříznivé sociální situaci. Nepříznivou sociální situaci si představme jako oslabení nebo ztrátu schopnosti zabezpečit si vlastními silami základní podmínky pro důstojný život, což pro dotyčné vytváří hrozbu možného sociálního vyloučení ze společnosti. Tato situace může být způsobena věkem, nepříznivým zdravotním stavem, krizovou sociální situací, životními návyky a způsobem života vedoucím ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňujícím prostředím, ohrožením práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo jinými závažnými příčinami. Cílem sociálních služeb je umožnit lidem v nepříznivé sociální situaci využívat místní instituce, které poskytují služby veřejnosti i přirozeného sociálního prostředí – zejména rodiny, žít přitom běžným způsobem a zůstat součástí místního společenství. Sociální služby pomáhají lidem zachovat a rozvíjet jejich soběstačnost v péči o vlastní osobu, omezovat a odstraňovat problémy, které lze měnit či řešit a vyrovnat se s nezměnitelnými situacemi.

Zákon o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů vymezuje **formy sociálních služeb** jako ambulantní, terénní a pobytové (§33, zákon č. 108/2006 Sb.). Formou **ambulantní** se má na mysli uživatellovo docházení do zařízení realizátora sociálních služeb. Forma **terénní** znamená, že sociální služba je realizovaná v přirozeném sociálním prostředí uživatele a pracovníci dané organizace poskytující sociální služby naopak dochází za uživatelem. Služby **pobytové** jsou spojeny s ubytováním osob v zařízeních poskytujících sociální služby.

Zákon dále definuje tři základní **druhy sociálních služeb**, a to sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence. Jde o určité kategorie zahrnující nespočet činností, které jsou v jejich mezích vykonávány ve více jak dvaceti typech zařízení sociálních služeb. **Sociální poradenství** poskytuje informace přispívající k řešení nepříznivé sociální situace. Dělí se na základní a odborné. Základní sociální poradenství je výchozí činností všech druhů sociálních služeb. Odborné sociální poradenství se zaměřuje na potřeby jednotlivých skupin osob v

občanských, manželských a rodinných poradnách, ve speciálních lůžkových zdravotnických zařízeních hospicového typu, v poradnách pro oběti trestních činů a oběti domácího násilí. Služby **sociální péče** pomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost v jejich přirozeném prostředí a snaží se je zapojit do běžného života společnosti. **Služby sociální prevence** se snaží chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů, a zejména zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou ohroženy krizovou sociální situací, znevýhodňujícím prostředím nebo trestnou činností jiných osob či způsobem života, který vede ke konfliktu právě s majoritní společností.

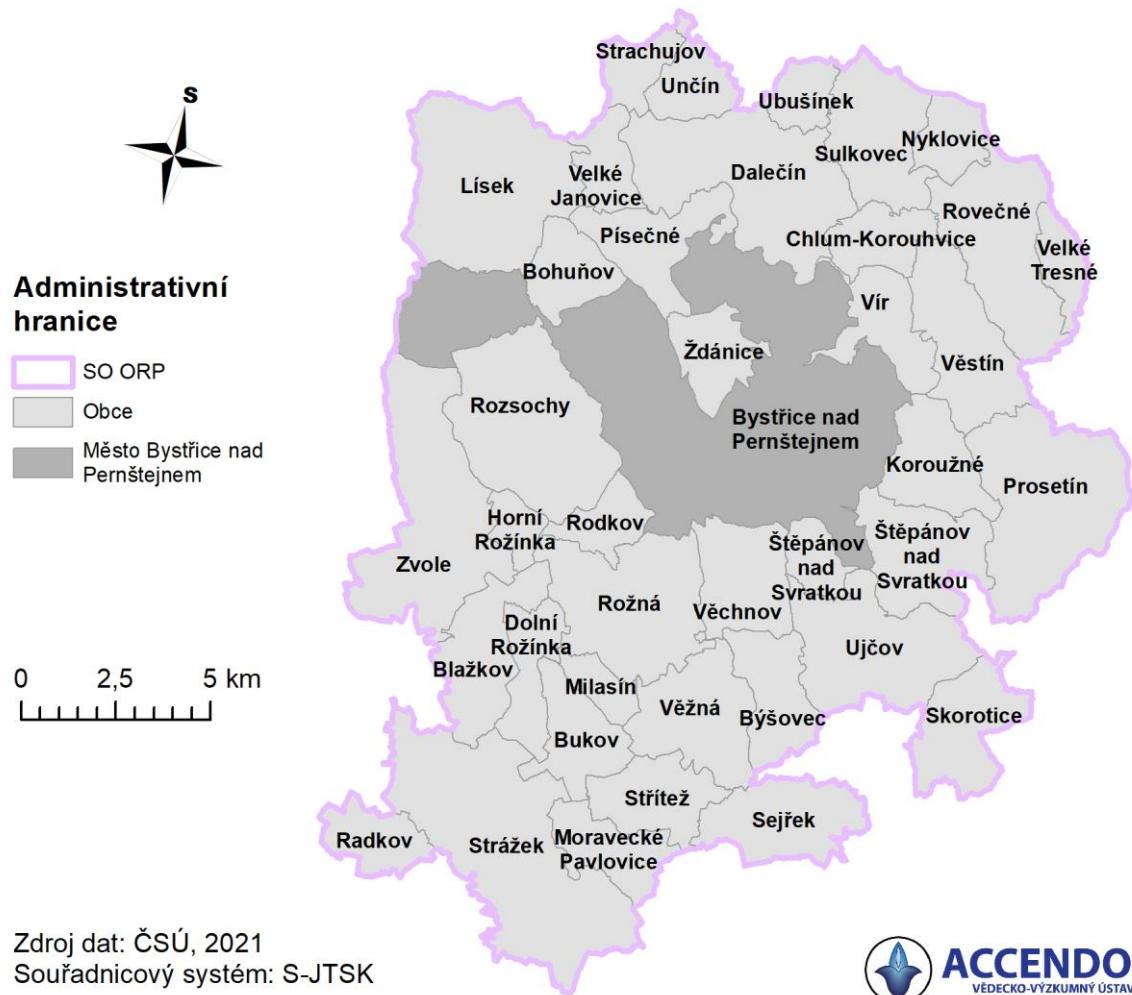
2 Analytická část

2.1 Stručná charakteristika města Bystřice nad Pernštejnem a území správního obvodu

Město Bystrice nad Pernštejnem se nachází na severovýchodním okraji Kraje Vysočina, v okrese Žďár nad Sázavou. Svou rozlohou 5 307 ha zaujímá asi 15 % celkové rozlohy správního obvodu ORP. Nachází se v nadmořské výšce 533 m n. m. a protéká jím řeka Bystrice. U severního okraje města se nachází vodní nádrž Vír I, která slouží k ochraně před povodněmi a jako zásobárna pitné vody.

Ve SO ORP Bystřice nad Pernštejnem žilo k 1. 1. 2021 19 665 obyvatel, ve městě Bystřice n. P. to bylo 7 982.

Obrázek 2.1: Mapa administrativního členění SO ORP Bystřice nad Pernštejnem

Zdroj: ČSÚ, zpracování ACCENDO

Souřadnicový systém: S-JTSK

Demografická analýza a prognóza

Počet trvale bydlícího obyvatelstva v SO ORP Bystřice n. P. se postupně snižuje. V desetiletých intervalech je vidět pokles okolo 680 obyvatel, mezi roky 2021 a 2031 předpokládá demografická prognóza pokles o něco mírnější, o asi 313 obyvatel.

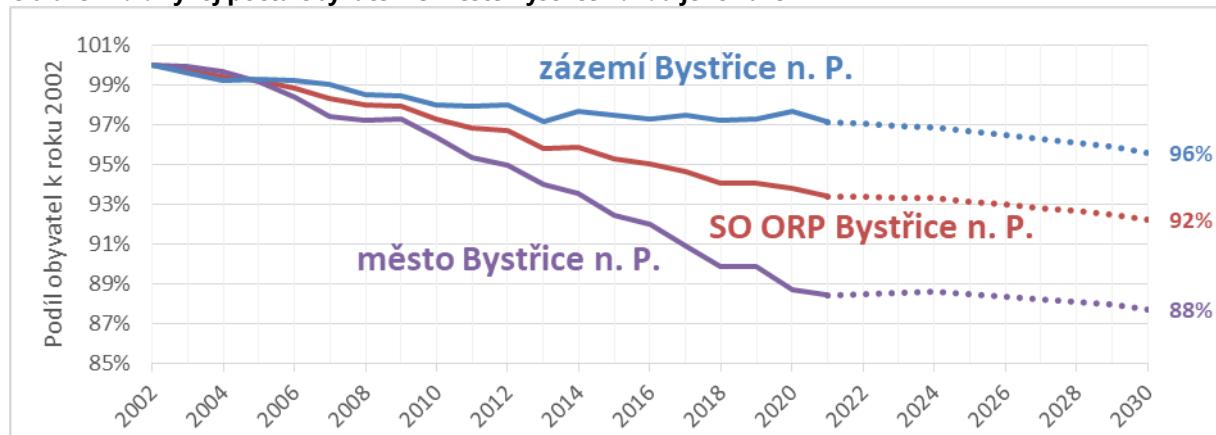
Tabulka níže uvádí jak pokles pouze města Bystřice n. P., tak jeho zázemí, kterým je myšleno území SO ORP bez samotného města. Je vidět, že mezi roky 1992 a 2002 sice klesl počet obyvatel ORP i samotného města, v zázemí města ale obyvatel přibylo. Následující roky už není vidět nárůst počtu obyvatel v žádném z hodnocených územních celků, ve městě ale ubývá zpravidla více obyvatel než v zázemí. Tento trend by se měl dle prognózy změnit - do roku 2031 není ve městě předpokládán tak prudký pokles obyvatel.

Tabulka 2.1: Počet obyvatel v Bystřice n. P. a jeho zázemí v letech 1992 až 2021 a prognóza do roku 2031

	1992	2002		2012		2021		2031					
SO ORP Bystřice n. P.	21 727	21 054	▼	-673	20 359	▼	-695	19 665	▼	-694	19 352	▼	-313
Město Bystřice n. P.	10 062	9 026	▼	-1 036	8 571	▼	-455	7 982	▼	-589	7 890	▼	-92
Zázemí Bystřice n. P.	11 665	12 028	▲	363	11 788	▼	-240	11 683	▼	-105	11 462	▼	-221

Zdroj: ČSÚ, 2021, Běžná evidence obyvatelstva, demografická prognóza obyvatel, data k 1. 1., zpracování ACCENDO

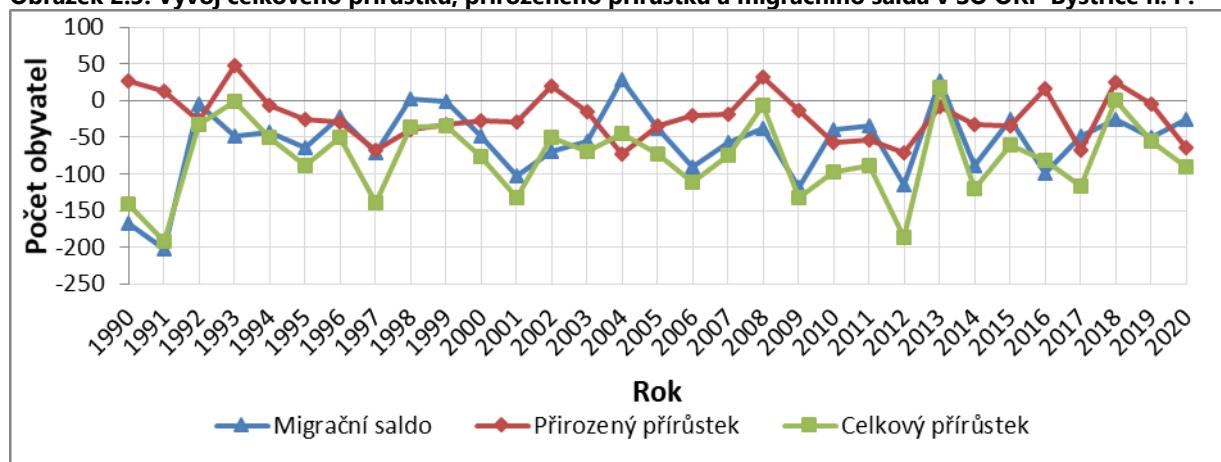
Obrázek 2.2: Vývoj počtu obyvatel ve městě Bystřice n. P. a jeho zázemí

Zdroj: ČSÚ, 2021, Běžná evidence obyvatelstva, údaje k 1. 1., zpracování ACCENDO

Hodnota migračního salda ve SO ORP Bystřice n. P., které udává rozdíl mezi počtem přistěhovaných a vystěhovalých osob, je většinou záporná (výjimkou jsou roky 1998, 2004 a 2013). Převažuje tedy množství vystěhovalých nad přistěhovanými. Přirozený přírůstek (rozdíl počtu narozených a zemřelých) se také většinou nachází v záporných hodnotách, s výjimkami v letech 1990, 1991, 2002, 2008, 2016 a 2018. Výslednicí těchto hodnot je přírůstek celkový, který se od roku 1990 dostal do kladných hodnot pouze v roce 2013, kdy v ORP přibylo 18 obyvatel. V roce 2020 byl v ORP úbytek vlivem migrace o 25 osob, přirozený úbytek 65 osob a celkový úbytek 90 osob.

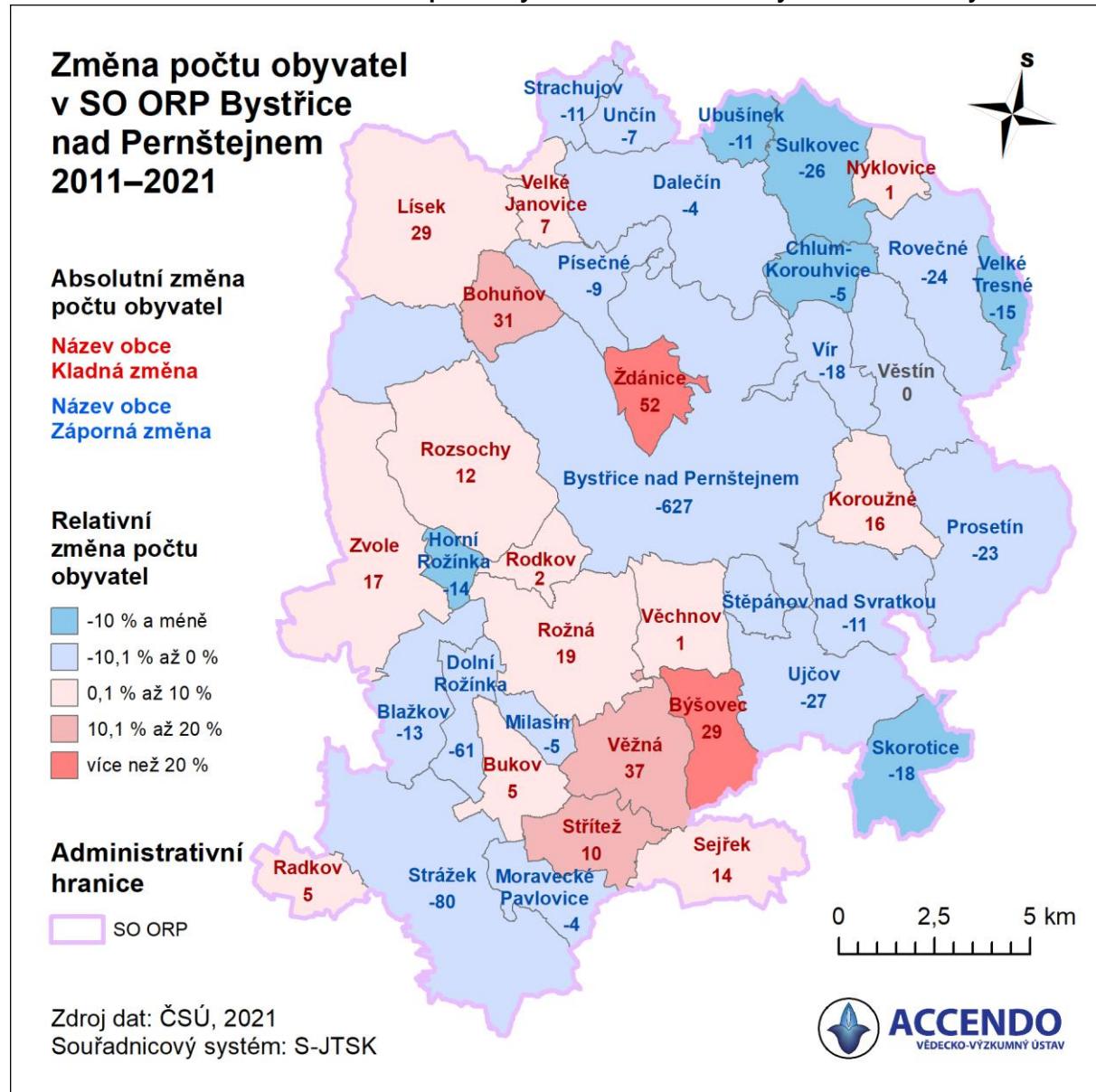
Obrázek 2.3: Vývoj celkového přírůstku, přirozeného přírůstku a migračního salda v SO ORP Bystřice n. P.

Zdroj: ČSÚ, 2021, Běžná evidence obyvatelstva, zpracování ACCENDO

Na následující mapě lze vidět rozdělení obcí podle toho, zda byly populačně ztrátové či nikoliv. Největší procentuální přírůstky obyvatel od roku 2011 jsou v obcích Ždánice (+28,1 % obyvatel) a Býšovec (+20,1 %). Naopak největší procentuální úbytky obyvatel jsou v obcích Horní Rožínka (-15,7 %), Sulkovec (-13,8 %), Skorotice (-12,9 %), Velké Tresné (-12,5 %), Ubušínek (-11,1 %) a Chlum-Korouhvice (-11,1 %). Data k této mapě jsou součástí přílohy tohoto dokumentu.

Obrázek 2.4: Absolutní a relativní změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Bystřice nad Pernštejnem

Zdroj: ČSÚ, 2021, Běžná evidence obyvatelstva, zpracování ACCENDO

Dle prognózy počtu obyvatel do roku 2031 vzroste počet obyvatel ve věku 65 let a více o 2,8 %, kdy podíl seniorů na celkové populaci dosáhne hodnoty 24,9 %. Mírně se zvýší ale také podíl dětí (obyvatel ve věku 0-14 let), a to o 0,6 %. Obyvatelstva v produktivním věku bude naopak ubývat, více viz tabulka níže.

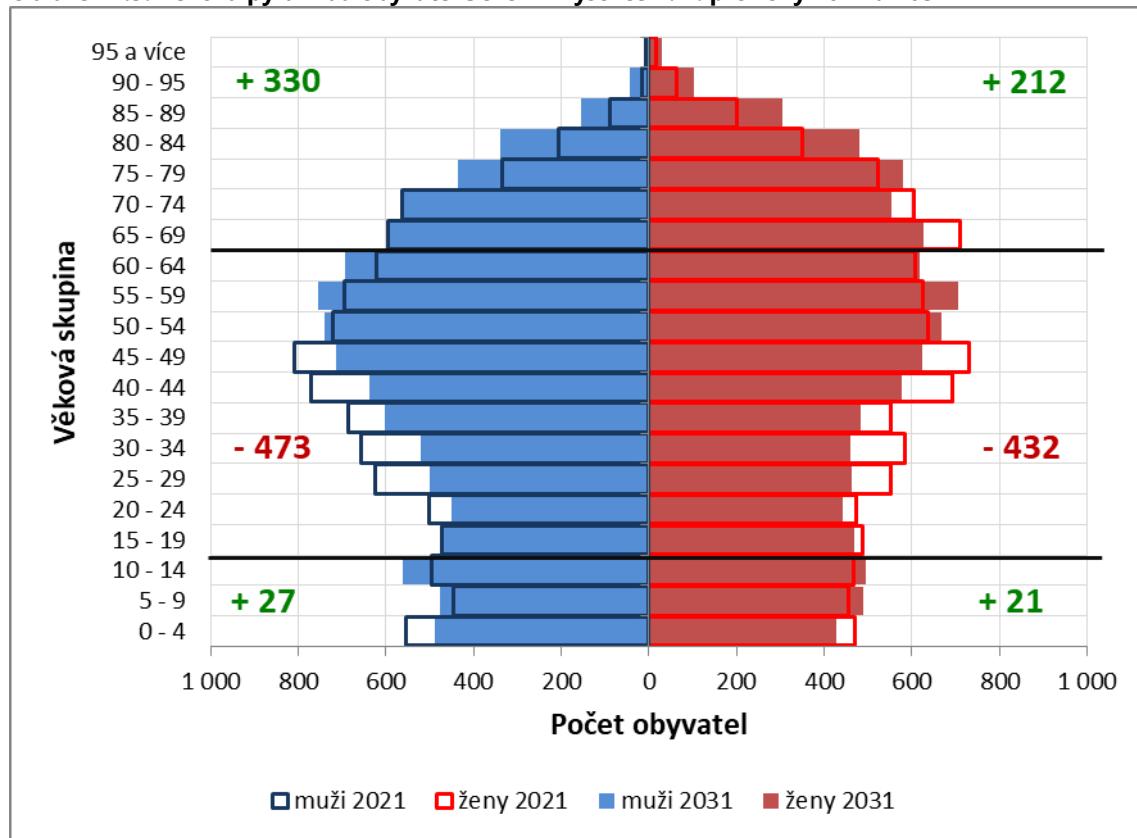
Tabulka 2.2: Počet a podíl věkových skupin obyvatelstva pro roky 2021 a 2031 ve SO ORP

	Věková skupina	Počet			Podíl		
		2021	2031	Rozdíl	2021	2031	Rozdíl
Celkem	0-14	2 889	2 938	▲ 49	14,7%	15,2%	▲ 0,6%
	15-64	12 498	11 594	▼ -904	63,6%	59,9%	▼ -3,4%
	65+	4 278	4 820	▲ 542	21,8%	24,9%	▲ 2,8%
	Celkem	19 665	19 352	▼ -313	100,0%	100,0%	
Muži	0-14	1 497	1 524	▲ 27	15,2%	15,6%	▲ 0,6%
	15-64	6 558	6 085	▼ -473	66,5%	62,4%	▼ -3,8%
	65+	1 811	2 141	▲ 330	18,4%	22,0%	▲ 3,1%
	Celkem	9 866	9 751	▼ -115	100,0%	100,0%	
Ženy	0-14	1 392	1 413	▲ 21	14,2%	14,7%	▲ 0,6%
	15-64	5 940	5 508	▼ -432	60,6%	57,4%	▼ -3,0%
	65+	2 467	2 679	▲ 212	25,2%	27,9%	▲ 2,4%
	Celkem	9 799	9 601	▼ -198	100,0%	100,0%	

Zdroj: ČSÚ, 2021, data k 1. 1. daného roku, vlastní prognóza, zpracování ACCENDO

V roce 2021 tvoří největší věkovou skupinu obyvatelé ve věku 45 - 49 let, výrazná je také skupina obyvatel ve věku 40 - 44 let. Jak je vidět na grafu níže, lze předpokládat, že stárnutím početních věkových skupin obyvatelstva se k roku 2031 výrazně zvýší počet seniorů nad 75 let (+677) a významně rovněž přibude počet obyvatel starších 80 let (+519), u kterých již je potřeba zvýšená péče.

Obrázek 2.5: Věková pyramida obyvatel SO ORP Bystřice n. P. pro roky 2021 a 2031

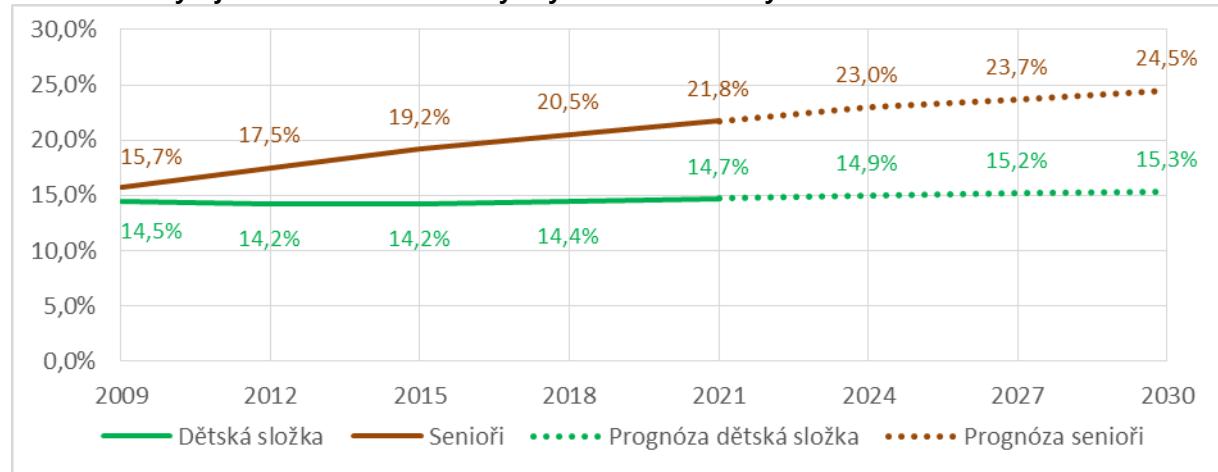

Zdroj: ČSÚ, 2021, data k 1. 1. daného roku, vlastní prognóza, zpracování ACCENDO

Dětská složka obyvatel nezaznamenala od roku 2009 výraznější změny, pohybovala se od 14,5 % v roce 2009 k 14,2 % v letech 2012 a 2015 a poté zaznamenala postupný rostoucí trend, který je předpokládán i do budoucna. V roce 2021 je podíl dětské složky obyvatel 14,7 %, k roku 2030 je předpokládán nárůst na 15,3 %.

Vývoj podílu seniorů má výraznější stálý rostoucí trend. V roce 2009 byl podíl seniorů 15,7 %, v roce 2021 21,8 % a k roku 2030 je předpokládáno navýšení až na 24,5 %.

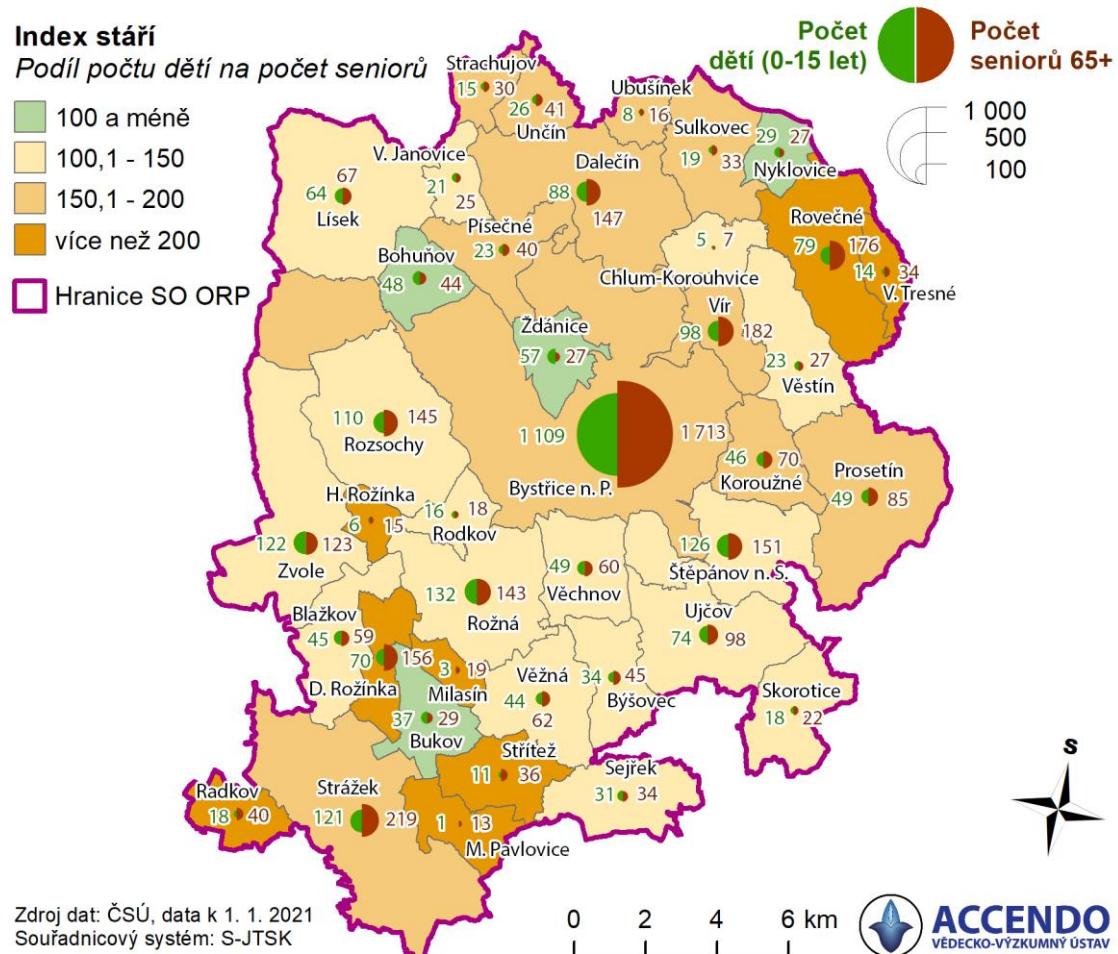
Obrázek 2.6: Vývoj dětské a seniorské složky obyvatel ve SO ORP Bystřice n. P.

Zdroj: ČSÚ, 2021, data k 1. 1. daného roku, vlastní prognóza, zpracování ACCENDO

Největší podíl seniorů, přes 30 % mají obce Milasín, Střítež a Velké Tresné. Nejmenší relativní zastoupení seniorské složky, a to 11,4 % má obec Ždánice, kde je také nejvyšší podíl dětí (24,1 %). Nejmenší podíl dětí je v obcích Moravské Pavlovice (2,2 %), dále Milasín (6,5 %), Horní Rožínka (8,0 %) Ubušínek (9,1 %).

Obrázek 2.7: Index stáří a počty dětí (do 15 let) a seniorů (65 let a více)

Zdroj dat: ČSÚ, data k 1. 1. 2021
Souřadnicový systém: S-JTSK

Zdroj: ČSÚ, 2021, Běžná evidence obyvatelstva, zpracování ACCENDO

Tabulka 2.3: Počet a podíl dětí a seniorů v obcích SO ORP Bystřice nad Pernštejnem k 1.1.2021

Obec	Počet dětí	Počet seniorů	Podíl dětí	Podíl seniorů
Milasín	3	19	6,5%	41,3%
Střítež	11	36	10,6%	34,6%
Velké Tresné	14	34	13,3%	32,4%
Moravecké Pavlovice	1	13	2,2%	28,9%
Rovečné	79	176	12,8%	28,4%
Koroužné	46	70	17,7%	26,9%
Strážek	121	219	14,7%	26,5%
Dolní Rožínka	70	156	11,7%	26,1%
Věžná	44	62	18,5%	26,1%
Býšovec	34	45	19,7%	26,0%
Vír	98	182	13,9%	25,9%
Radkov	18	40	10,8%	24,0%
Strachujov	15	30	11,5%	23,1%
Prosetín	49	85	13,1%	22,7%
Dalečín	88	147	13,5%	22,6%
Bystřice nad Pernštejnem	1 109	1 713	13,9%	21,5%
Písečné	23	40	12,2%	21,3%
Štěpánov nad Svratkou	126	151	17,7%	21,2%
Unčín	26	41	13,4%	21,1%
Ujčov	74	98	15,8%	21,0%
Blažkov	45	59	15,8%	20,7%
Rozsochy	110	145	15,5%	20,4%
Sulkovec	19	33	11,7%	20,2%
Horní Rožínka	6	15	8,0%	20,0%
Sejřek	31	34	17,6%	19,3%
Velké Janovice	21	25	15,9%	18,9%
Zvole	122	123	18,6%	18,7%
Věchnov	49	60	14,9%	18,2%
Skorotice	18	22	14,9%	18,2%
Ubušínek	8	16	9,1%	18,2%
Rožná	132	143	16,7%	18,1%
Rodkov	16	18	16,0%	18,0%
Chlum-Korouhvice	5	7	12,5%	17,5%
Věstín	23	27	14,5%	17,0%
Lísek	64	67	16,2%	16,9%
Bohuňov	48	44	17,8%	16,4%
Nyklovice	29	27	17,2%	16,0%
Bukov	37	29	19,5%	15,3%
Ždánice	57	27	24,1%	11,4%

Zdroj: ČSÚ, 2021, Běžná evidence obyvatelstva, zpracování ACCENDO

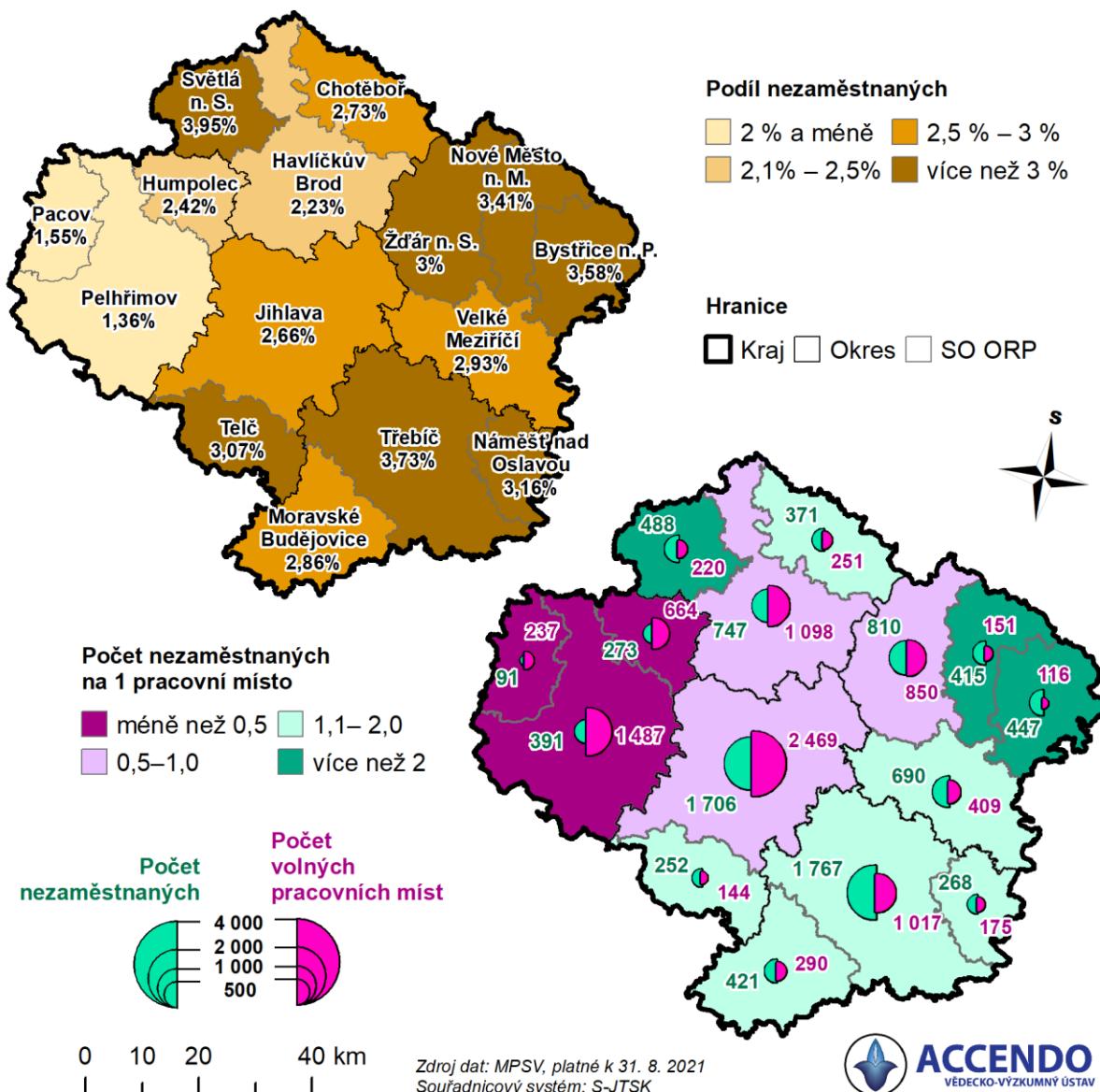
2.2 Analýza nezaměstnanosti

V kraji Vysočina je k 31. 8. 2021 největší nezaměstnanost ve SO ORP Světlá n. S. (podíl nezaměstnaných osob¹ 3,95 %) a Třebíč (3,73 %). Naopak velmi nízká nezaměstnanost je v ORP Pelhřimov (1,36 %) a Pacov (1,55 %).

¹ Ukazatel podíl nezaměstnaných osob vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku.

Při hodnocení počtu nezaměstnaných na 1 pracovní místo vycházejí nejvyšší hodnoty u ORP Světlá n. S., Nové Město n. M. a Bystrice n. P., kde je průměrný počet nezaměstnaných na 1 volné pracovní místo větší než 2.

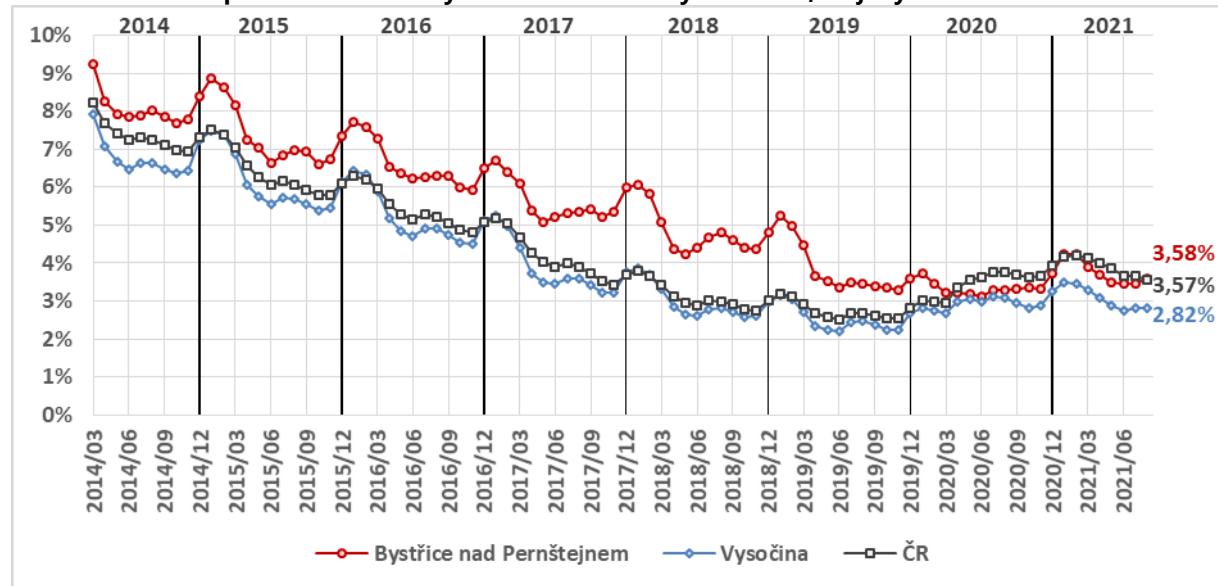
Obrázek 2.8: Nezaměstnanost a počet osob na 1 pracovní místo v ORP kraje Vysočina

Zdroj: ČSÚ, MPSV, zpracování Accendo (údaje k 31. 8. 2021)

Podíl nezaměstnaných osob měl ve SO ORP, stejně jako v celé kraji i v celé republice, klesající tendenci. V souvislosti s epidemii COVID-19 došlo v průběhu roku 2020 k jeho stagnaci a mírnému nárůstu, současná úroveň podílu nezaměstnaných osob v ORP nevykazuje výrazný rostoucí ani klesající trend. Pokud porovnáme ORP Bystrice n. P. s hodnotami kraje Vysočina i celorepublikovými, jsou v ORP dlouhodobě vyšší, se změnou v letech 2020 a 2021, kdy je předstihl průměr republiky. Dále lze pozorovat pravidelné sezónní výkyvy. Tyto trendy jsou ovlivněny především sezónními charaktery některých prací.

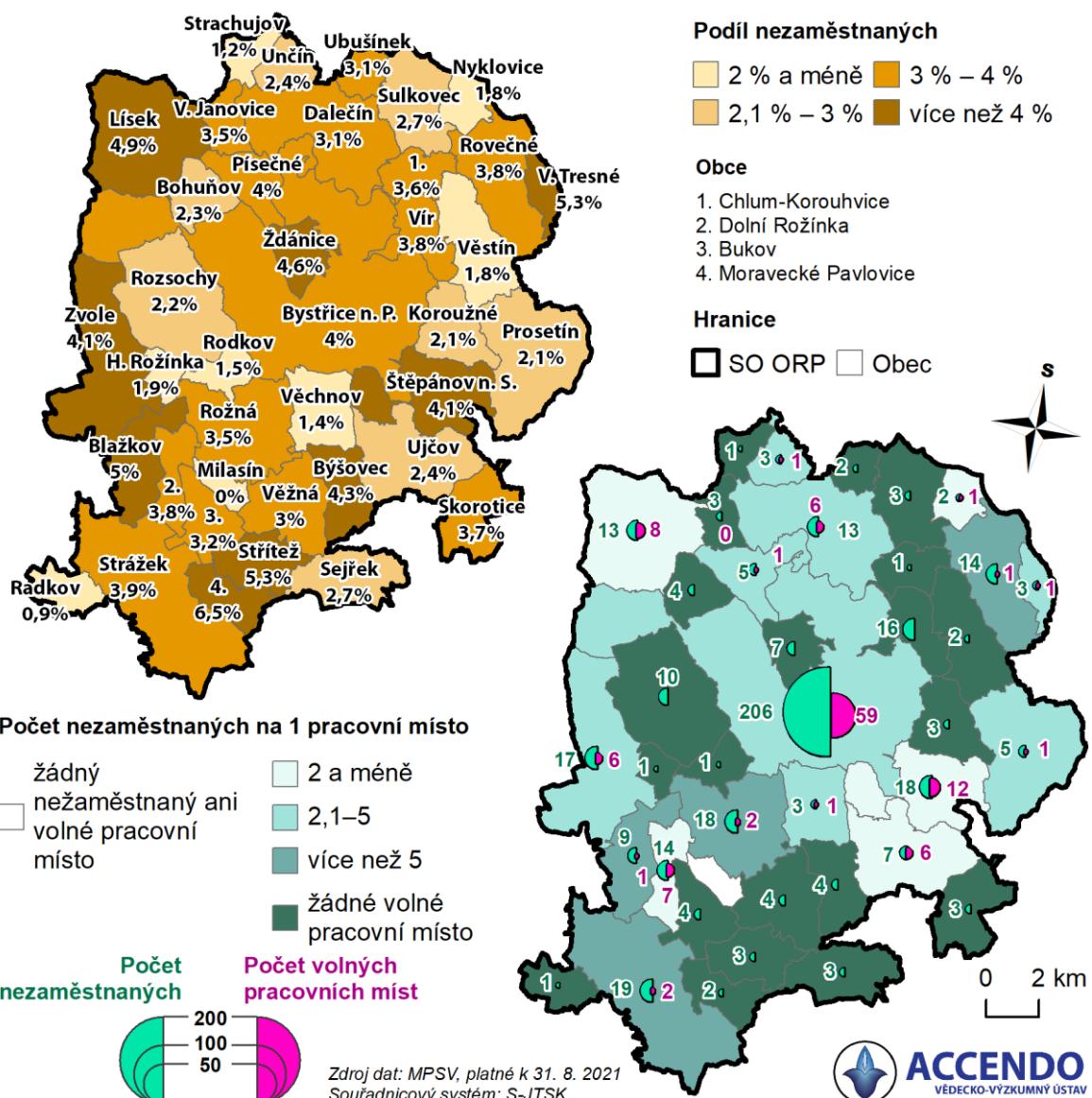
Obrázek 2.9: Podíl počtu nezaměstnaných osob v SO ORP Bystřice n. P., kraji Vysočina a ČR

Zdroj: Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí, 2021

Počet nezaměstnaných na 1 volné pracovní místo je největší v obcích Moravecké Pavlovice, Střítež a Blažkov. Nejnižší hodnoty jsou poté v obcích Milasín, Radkov, Strachujov, Věchnov a Rodkov. Více viz mapa níže.

Obrázek 2.10: Počet nezaměstnaných na 1 pracovní místo v obcích SO ORP Bystřice n. P.

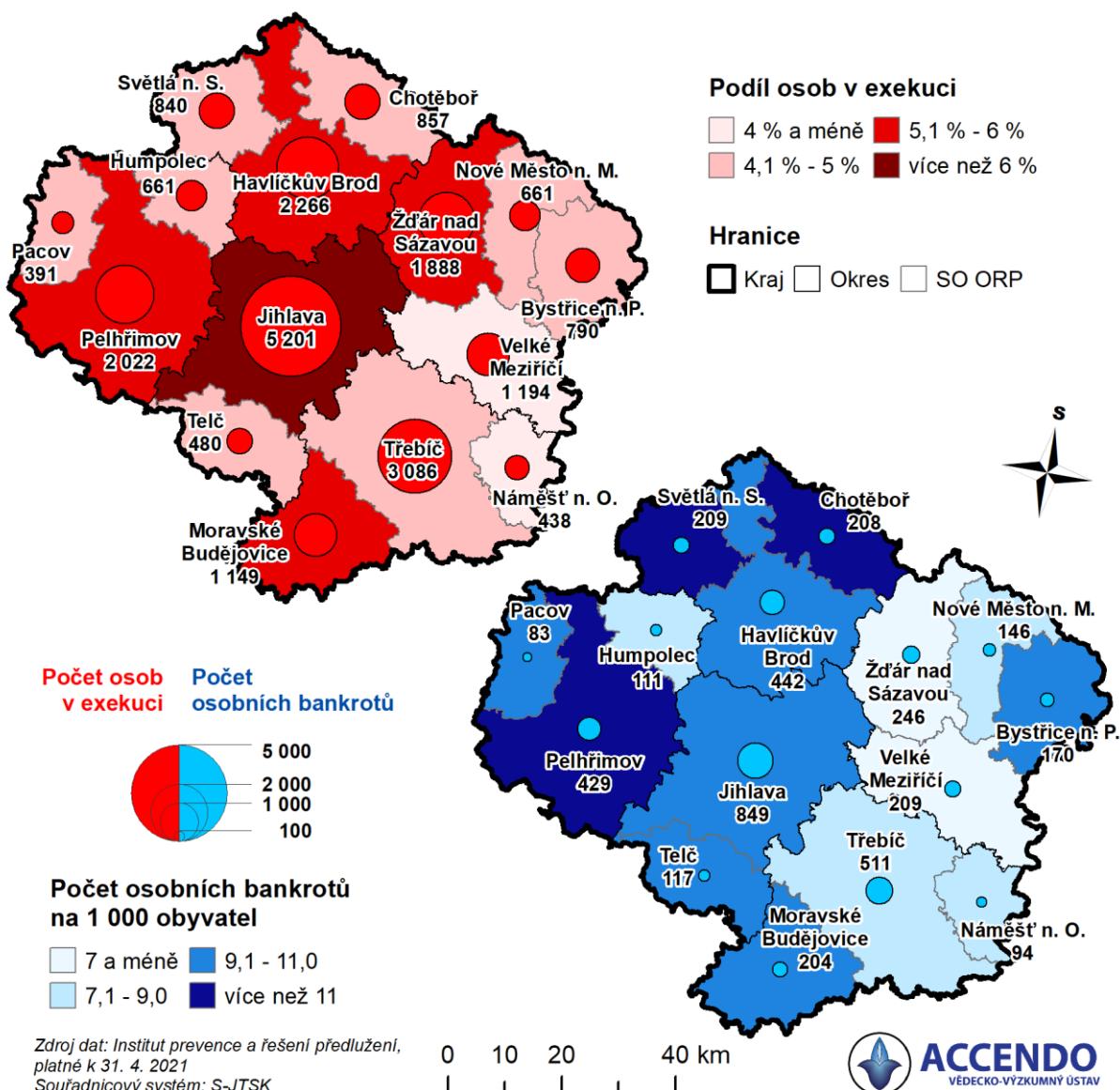
Zdroj: ČSÚ, MPSV, zpracování Accendo (údaje k 31. 8. 2021)

2.3 Analýza zadluženosti

Nejvíce jsou zadluženi občané v ORP Jihlava, kde je exekučně stíháno více než 6 % obyvatel ve věku od 15 let (je to celkem 5 201 obyvatel). Nad 5 % obyvatel je v exekuci v ORP Havlíčkův Brod, Pelhřimov, Žďár nad Sázavou a Moravské Budějovice, pod 4 % obyvatel v ORP Velké Meziříčí a Náměšť n. O.

Největší podíl osobních bankrotů (více než 11 na 1 000 obyvatel) je v ORP Světlá n. S., Chotěboř a Pelhřimov, 7 a méně pak je v ORP Žďár n. Sázavou a Velké Meziříčí.

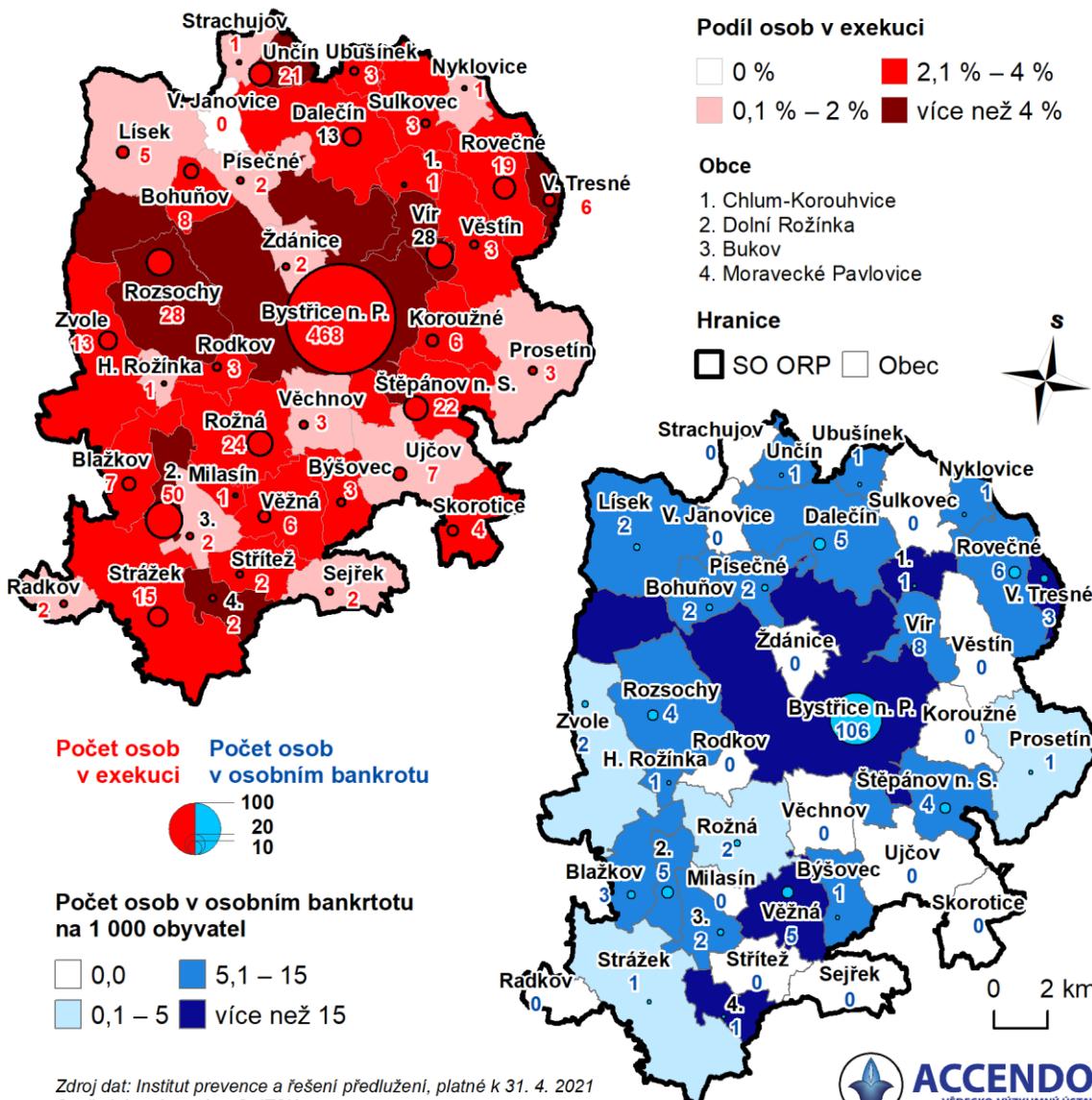
Obrázek 2.11: Exekuce ve SO ORP Kraje Vysočina

Zdroj: Mapa exekucí, zpracování Accendo

V rámci ORP Bystřice n. P. jsou nejvíce zadluženi občané obcí Unčín, V. Tresné, Bystřice n. P., Rozsochy, Vír, Dolní Rožinka a Moravské Pavlovice. V těchto obcích je exekučně stíháno více než 4 % obyvatel ve věku od 15 let (v Bystřici n. P. je to 468 obyvatel, např. v obci Moravské Pavlovice jsou to ale pouze 2 obyvatelé). Počet osob v osobním bankrotu se také velmi liší v různých obcích, jak je vidět na mapě níže.

Obrázek 2.12: Exekuce a osobní bankroty v obcích SO ORP Bystřice n. P.

Zdroj dat: Institut prevence a řešení předlužení, platné k 31. 4. 2021
Souřadnicový systém: S-JTSK

ACCENDO
VĚDECKO-VÝZKUMNÝ ÚSTAV

Zdroj: Mapa exekucí, zpracování Accendo

V ORP Bystřice n. P. bylo v roce 2019 vedeno 4 744 exekucí (pokles o 843 exekucí od roku 2017), klesl také počet osob v exekučním řízení z 945 v roce 2017 na 790 v roce 2019. Z hlediska počtu exekucí převažují dlužníci s 3-9 exekucemi, kterých je celkem 46,3 %, následují dlužníci s jednou exekucí, kterých je 21,0 % a dlužníci s 10 až 29 exekucemi, kterých je téměř stejný podíl – 20,9 %. Dlužníků ve věku 65 a více let je v ORP Bystřice n. P. 7,3 % (v roce 2017 to bylo 6,1 %).

Tabulka 2.4: Počet osob v exekuci a a podíl vícenásobných exekucí v roce 2019 ve SO ORP Bystřice n. P.

Vícenásobné exekuce	Počet			Podíl	
	2016	2017	2019	2017	2019
1 exekuce	-	228	166	24,1%	21,0%
2 exekuce	-	109	92	11,5%	11,6%
3 až 9 exekucí	-	416	366	44,0%	46,3%
10 až 29 exekucí	-	180	165	19,0%	20,9%
30 a více exekucí	-	12	1	1,3%	0,1%
Počet osob v exekuci	1 046	945	790	100,0%	100,0%
Celkem exekucí	5 645	5 587	4 744	-	-

Zdroj: Mapa exekucí, zpracování Accendo (2021)

Tabulka 2.5: Počet osob v exekuci a podíl věkové struktury osob v exekuci v roce 2019 ve SO ORP Bystřice n. P.

Věková skupina	Počet			Podíl	
	2016	2017	2019	2017	2019
0 až 17 let	-	10	1	1,1%	0,1%
18 až 29 let	-	98	81	10,4%	10,3%
30 až 64 let	-	779	650	82,4%	82,3%
65 let a více	-	58	58	6,1%	7,3%
Počet osob v exekuci	1 046	945	790	100,0%	100,0%

Zdroj: Mapa exekucí, zpracování Accendo (2021)

2.4 Analýza poskytovatelů sociálních služeb

Na území SO ORP Bystřice nad Pernštejnem jsou sociální služby – co do jejich pestrosti – zajišťovány hned několika organizacemi rádně evidovanými v registru poskytovatelů sociálních služeb.

Následující tabulka uvádí poskytovatele dle datové sady MPSV (Katalog poskytovatelů sociálních služeb). Kromě tohoto zdroje má město zpracovánu Inforočenku, kde jsou uvedeny a krátce popsány sociální služby v Bystřici nad Pernštejnem a okolí v členění dle cílových skupin (Sociální služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, Organizace zdravotně postižených, Služby pro rodiny s dětmi, Sociální služby pro ohrožené skupiny obyvatel, Sociální poradenství, dobrovolnictví, potravinová a materiální pomoc, Navazující sociální služby mimo Bystřici n. P.).

V ORP Bystřice n. P. působí celkem 13 poskytovatelů sociálních služeb registrovaných v Katalogu poskytovatelů sociálních služeb. Poskytují služby odborného sociálního poradenství (§ 37 ZZS), osobní asistenci (§ 39), pečovatelskou službu (§ 40), denní stacionář (§ 46), domov pro osoby se zdravotním postižením (§ 48), domov pro seniory (§ 49), domov se zvláštním režimem (§ 50), nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (§ 62), sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi (§ 65), terapeutické komunity (§ 68) a sociální rehabilitace (§ 70).

Tabulka 2.6: Seznam poskytovatelů soc. služeb na území SO ORP Bystřice nad Pernštejnem v roce 2020

Název	Název zařízení	Forma	Druh služby	š
Portimo, o.p.s.	Občanská poradna Nové Město na Moravě, člen Asociace občanských poraden ČR	ambulantní, terénní	odborné sociální poradenství	37
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	ambulantní, terénní	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	65
Kolpingovo dílo České republiky z.s.	Adiktologická ambulance Kolping	ambulantní	odborné sociální poradenství	37
	Terapeutická komunita Sejřek	pobytová	terapeutické komunity	68
Diecézní charita Brno	Osobní asistence Velké Meziříčí - pobočka Bystřice nad Pernštejnem	terénní	osobní asistence	39
	Charitní pečovatelská služba Bystřice nad Pernštejnem	ambulantní, terénní	pečovatelská služba	40
	Rosa - denní stacionář	ambulantní	denní stacionáře	46

Název	Název zařízení	Forma	Druh služby	š
	Nadosah - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	ambulantní, terénní	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež	62
	Klub v 9 - centrum služeb pro podporu duševního zdraví	ambulantní, terénní	sociální rehabilitace	70
Obec Vír	Pečovatelská služba obce Vír	ambulantní, terénní	pečovatelská služba	40
Pečovatelská služba Dolní Rožinka, příspěvková organizace	Pečovatelská služba Dolní Rožinka, příspěvková organizace	terénní	pečovatelská služba	40
Domov Kamélie Křížanov, příspěvková organizace	Domov Kamélie Křížanov, příspěvková organizace, středisko Bystřice nad Pernštejnem	pobytová	domovy pro osoby se zdravotním postižením	48
Domov pro seniory Mitrov, příspěvková organizace	Domov pro seniory Mitrov, příspěvková organizace	pobytová	domovy pro seniory	49
			domovy se zvláštním režimem	50

Zdroj: MPSV, Katalog poskytovatelů sociálních služeb (2020)

V následující tabulce jsou uvedeny kapacity jednotlivých služeb.

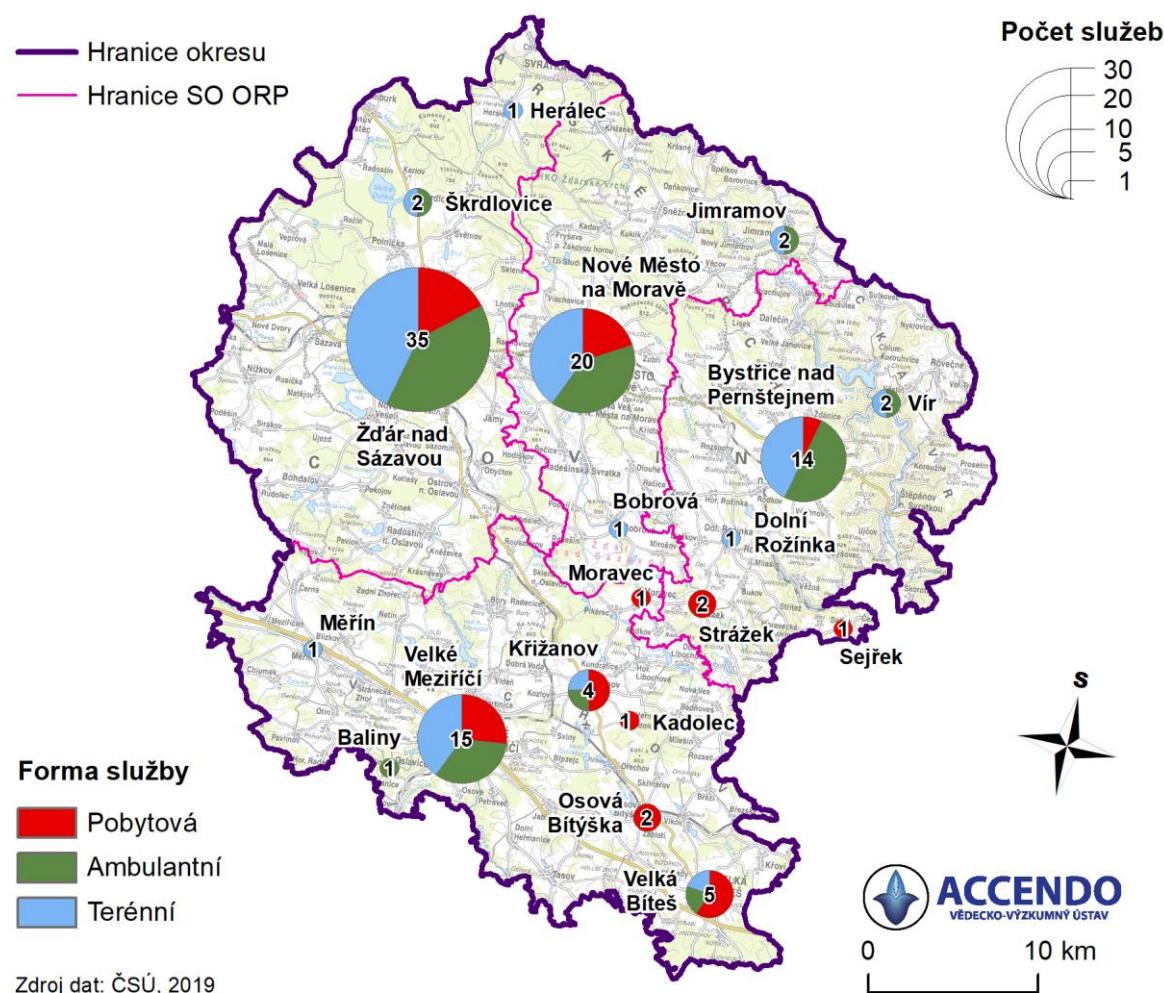
Tabulka 2.7: Počet lůžek a klientů zařízení soc. služeb ve SO ORP Bystřice n. P. v roce 2020

Název	Název zařízení	Forma	š	Druh služby	Počet lůžek	Počet klientů (amb.)	Počet klientů (ter.)
Portimo, o.p.s.	Občanská poradna Nové Město na Moravě, člen Asociace občanských poraden ČR	amb., ter.	37	odborné sociální poradenství		2	1
	Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi	amb., ter.	65	sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi		2	2
Kolpingovo dílo České republiky z.s.	Adiktologická ambulance Kolping	amb.	37	odborné sociální poradenství		1	
	Terapeutická komunita Sejřek	pob.	68	terapeutické komunity	16		
Diecézní charita Brno	Osobní asistence Velké Meziříčí - pobočka Bystřice nad Pernštejnem	ter.	39	osobní asistence			24
	Charitní pečovatelská služba Bystřice nad Pernštejnem	amb., ter.	40	pečovatelská služba		1	16
	Rosa - denní stacionář	amb.	46	denní stacionáře		18	
	Nadosah - nízkoprahové zařízení pro děti a mládež	amb., ter.	62	nízkoprahová zařízení pro děti a mládež		25	4
	Klub v 9 - centrum služeb pro podporu duševního zdraví	amb., ter.	70	sociální rehabilitace		36	6
Obec Vír	Pečovatelská služba obce Vír	amb., ter.	40	pečovatelská služba		1	1
Pečovatelská služba Dolní Rožinka, p.o.	Pečovatelská služba Dolní Rožinka, p.o.	ter.	40	pečovatelská služba			5
Domov Kamélie Křížanov, p.o.	Domov Kamélie Křížanov, příspěvková organizace, středisko Bystřice nad Pernštejnem	pob.	48	domovy pro osoby se zdravotním postižením	12		
Domov pro seniory Mitrov, p.o.	Domov pro seniory Mitrov, p.o.	pob.	49	domovy pro seniory	64		
		pob.	50	domovy se zvláštním režimem	56		
Celkem					286	86	59

Zdroj: MPSV, Katalog poskytovatelů sociálních služeb (2021)

Pozn.: Ter. = terénní, Amb. = ambulantní, Pob. = pobytová

Obrázek 2.13: Sociální služby podle formy (okres Žďár nad Sázavou)

2.4.1 Kapacita zařízení pro seniory

Největší relativní kapacitu zařízení pro seniory² vzhledem k počtu seniorů na území správního obvodu má SO ORP Humpolec, kde na 1 místo v domově pro seniory připadá 10 seniorů, následuje SO ORP Pacov s 13 seniory na 1 místo a SO ORP Telč s 15 seniory na 1 místo. Žádný domov pro seniory se naopak nenachází ve Světlé nad Sázavou a Novém Městě na Moravě. Nejmenší relativní kapacitu, kde na jedno místo připadá 121 seniorů, má SO ORP Chotěboř a poté SO ORP Žďár nad Sázavou s 94 seniory na 1 místo.

² domovy pro seniory a kapacity v domovech se zvláštním režimem

Tabulka 2.8: Počet míst v zařízeních pro seniory k celkovému počtu seniorů v ORP (duben 2021)

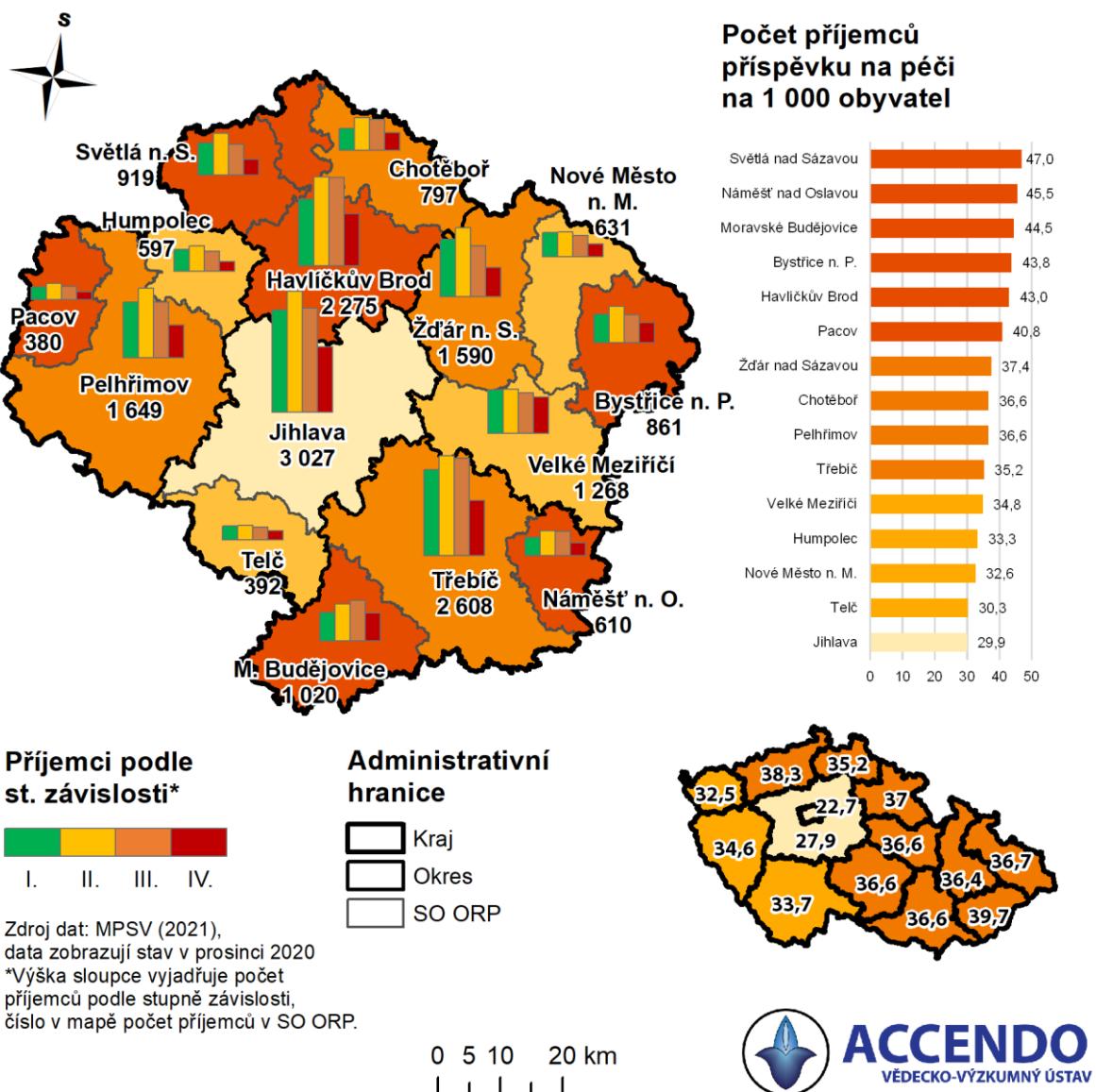
ORP	Domovy pro seniory	Domovy se zvláštním režimem	Celkem	Počet seniorů (65+)	Počet seniorů na 1 místo
Bystřice nad Pernštejnem	64	56	120	4 278	36
Havlíčkův Brod	182	319	501	10 924	22
Humpolec	208	168	376	3 812	10
Chotěboř	20	20	40	4 853	121
Jihlava	254	178	432	19 999	46
Moravské Budějovice	169	94	263	4 842	18
Náměšť nad Oslavou	84	10	94	2 884	31
Nové Město na Moravě	0	0	0	4 088	x
Pacov	57	109	166	2 176	13
Pelhřimov	328	96	424	9 814	23
Světlá nad Sázavou	0	0	0	4 416	x
Telč	62	116	178	2 749	15
Třebíč	586	119	705	15 470	22
Velké Meziříčí	177	42	219	6 608	30
Žďár nad Sázavou	54	40	94	8 835	94
Celkový součet	2 245	1 367	3 612	105 748	29

Zdroj: ČSÚ, Veřejná databáze, MPSV, Katalog poskytovatelů sociálních služeb. Vlastní zpracování.

2.4.2 Uživatelé

Největší počet příjemců příspěvku na péči je ve SO ORP Světlá nad Sázavou (47 příjemců na 1 000 obyvatel), přičemž pouze 13 % jsou přijeci dávek IV. stupně závislosti. Více než 40 příjemců příspěvku na péči na 1 000 obyvatel je dále v ORP Náměšť nad Oslavou, Moravské Budějovice, Bystřice nad Pernštejnem, Havlíčkův Brod a Pacov. Nejméně příjemců příspěvku na péči je v ORP Jihlava.

Obrázek 2.14: Počet příjemců příspěvku na péči ve SO ORP Kraje Vysočina

Ve srovnání s Krajem Vysočina je v ORP Bystřice n. P. vyšší podíl příjemců příspěvku na péči (43,8 na 1 000 obyvatel, v Kraji Vysočina pouze 36,6), ve struktuře příspěvků podle stupňů závislosti ale výrazné rozdíly nejsou, jak je vidět v následující tabulce.

Tabulka 2.9: Počet a podíl příjemců příspěvku na péči podle stupně závislosti ve SO ORP Bystřice n. P.

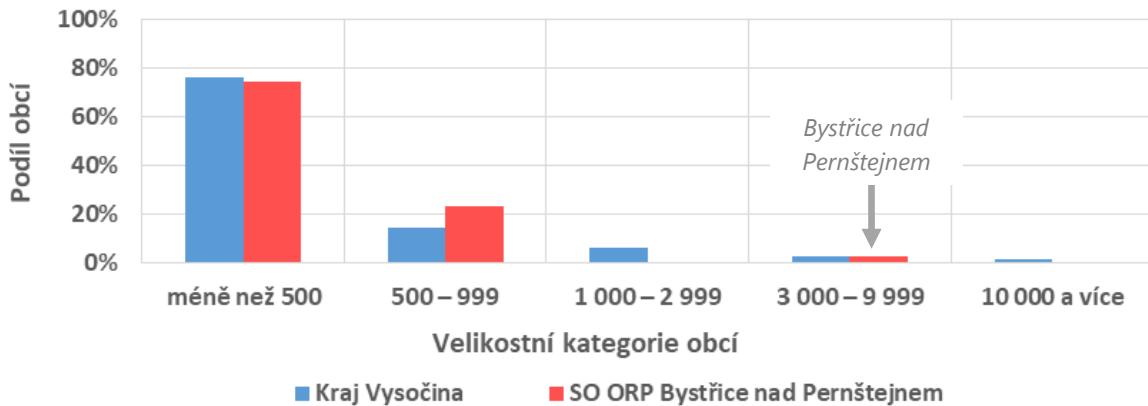
		I.	II.	III.	IV.	Celkem
SO ORP Bystřice n. P.	Počet příjemců	218	279	211	153	861
	Podíl příjemců	25 %	32 %	25 %	18 %	100 %
Kraj Vysočina	Počet příjemců	4 720	5 731	5 061	3 112	4 720
	Podíl příjemců	25 %	31 %	27 %	17 %	100 %

Zdroj: MPSV (2021)

2.5 Analýza financí do sociální oblasti

Za využití dat Monitoru státní pokladny byla zpracována finanční analýza. SO ORP Bystřice nad Pernštejnem má celkem 39 obcí, z toho 29 v kategorii do 500 obyvatel, 9 v kategorii 500-999 obyvatel a 1 v kategorii 3000-9999 obyvatel (Bystřice n. P.). Tyto kategorie jsou srovnávány s hodnotami kraje.

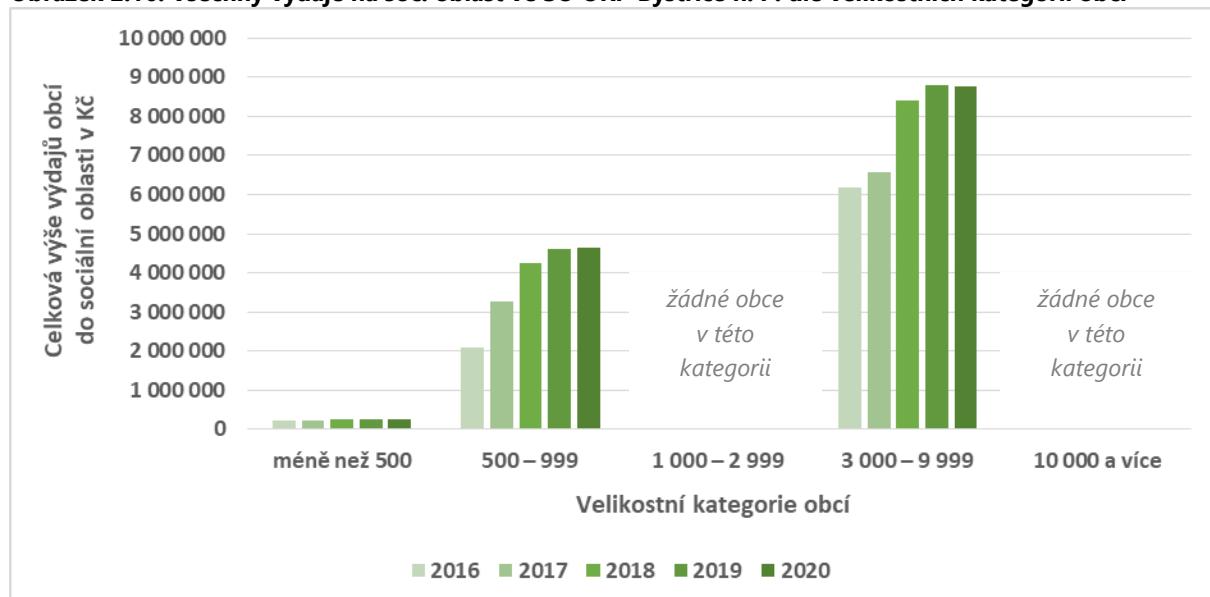
Obrázek 2.15: Srovnání velikostních kategorií obcí Kraje Vysočina a SO ORP Bystřice nad Pernštejnem

Zdroj: Monitor státní pokladny, 2021. Vlastní zpracování.

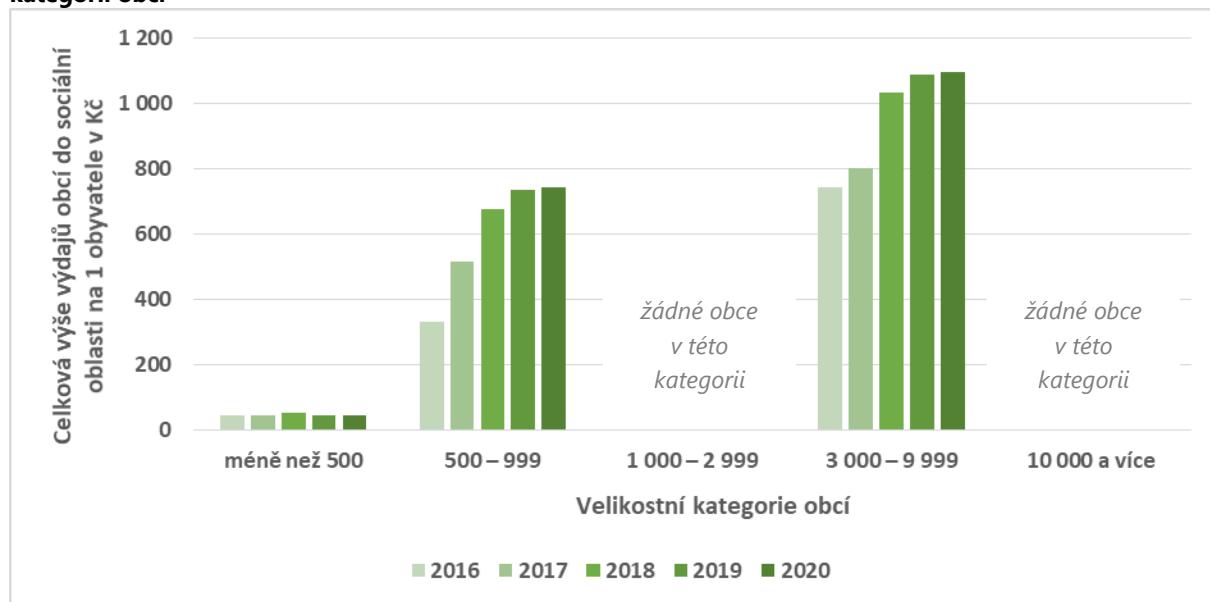
Od roku 2016 je vidět v obcích SO ORP Bystřice n. P. s vyšším počtem obyvatel nárůst celkových výdajů na sociální oblast, mezi roky 2019 a 2020 není vidět výrazný rozdíl. Struktura se výrazně nelíší ani při srovnání těchto výdajů na 1 obyvatele, viz následující dva grafy.

Obrázek 2.16: Všechny výdaje na soc. oblast ve SO ORP Bystřice n. P. dle velikostních kategorií obcí

Zdroj: Monitor státní pokladny, 2021. Vlastní zpracování.

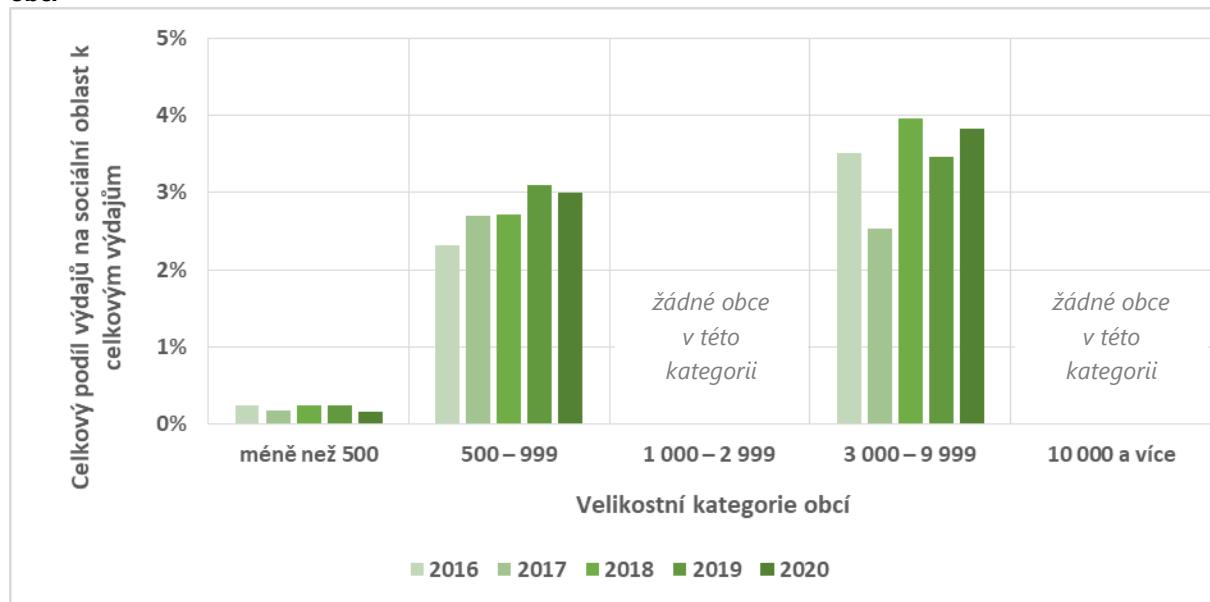
Obrázek 2.17: Všechny výdaje na soc. oblast na 1 obyvatele ve SO ORP Bystřice n. P. dle velikostních kategorií obcí

Zdroj: Monitor státní pokladny, 2021. Vlastní zpracování.

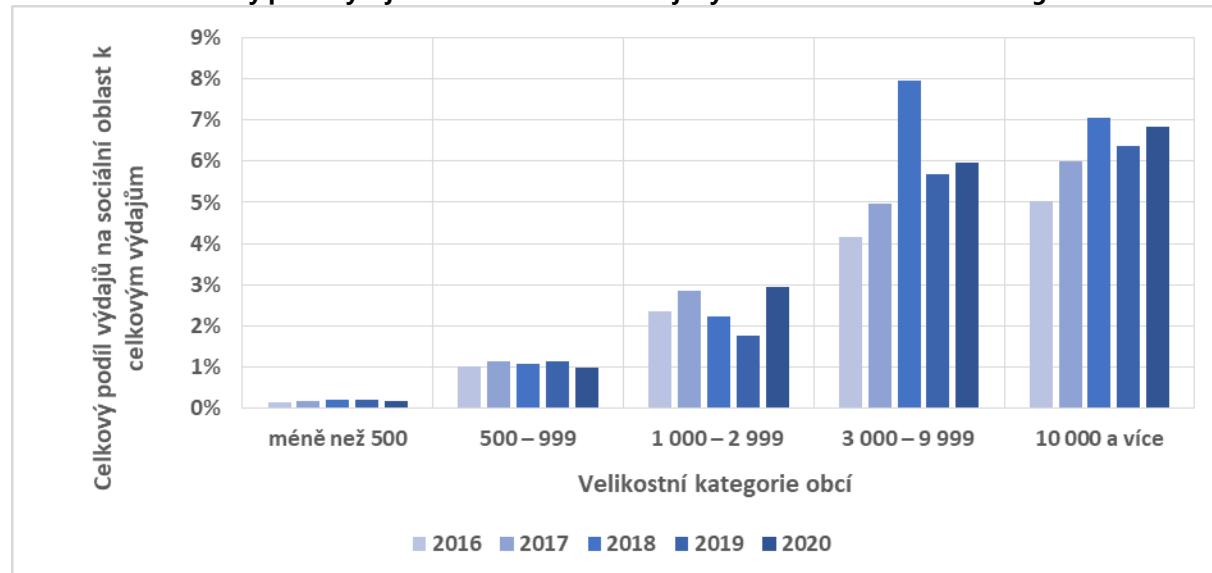
Následující dva grafy znázorňují celkový podíl výdajů na sociální oblast k celkovým výdajům, nejprve pro SO ORP Bystřice n. P., následně modře pro Kraj Vysočina.

Obrázek 2.18: Celkový podíl výdajů na sociální oblast ve SO ORP Bystřice n. P. dle velikostních kategorií obcí

Zdroj: Monitor státní pokladny, 2021. Vlastní zpracování.

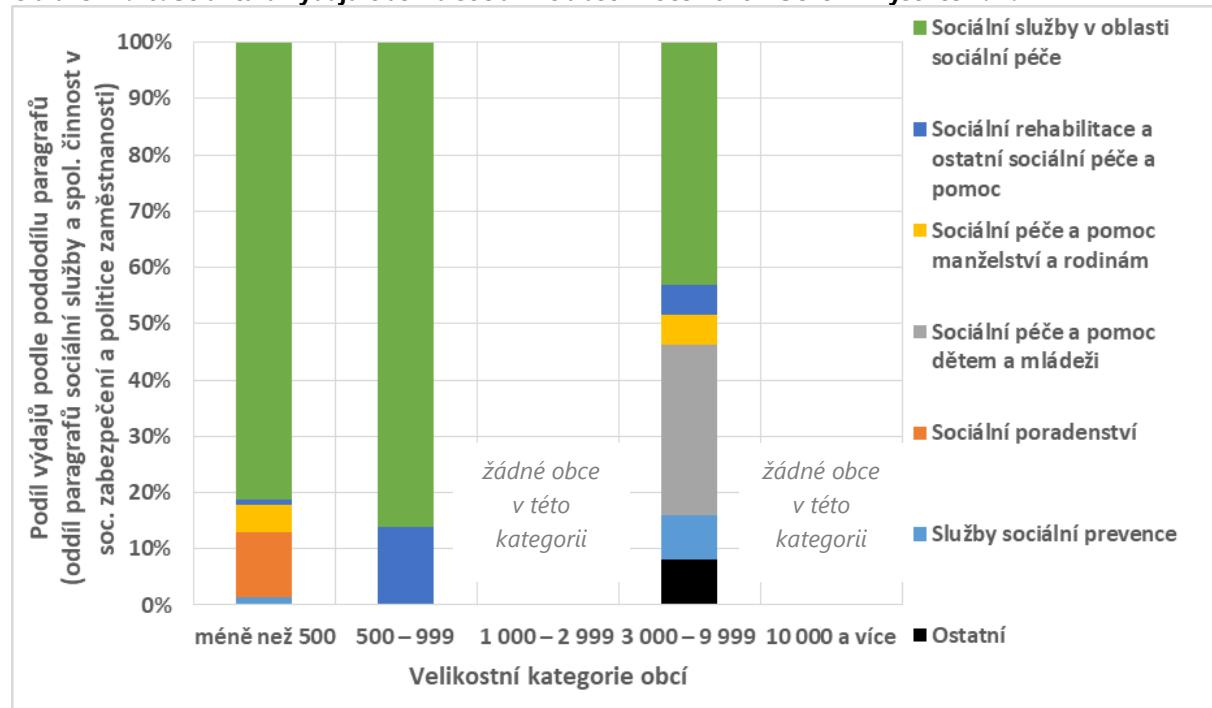
Obrázek 2.19: Celkový podíl výdajů na sociální oblast v Kraji Vysočina dle velikostních kategorií obcí

Zdroj: Monitor státní pokladny, 2021. Vlastní zpracování.

Nejvyšší podíl výdajů připadá na Sociální služby v oblasti sociální péče. Ve městě Bystřice n. P. připadá poté výrazný podíl výdajů také na Sociální péči a pomoc dětem a mládeži.

Obrázek 2.20: Struktura výdajů obcí na sociální oblast v roce 2020 – SO ORP Bystřice n. P.

Zdroj: Monitor státní pokladny, 2021. Vlastní zpracování.

SWOT ANALÝZA (návrh určený k projednání na pracovní či řídící skupině)

S – silné stránky	W – slabé stránky
a) přehledný, pravidelně aktualizovaný seznam sociálních a dalších služeb v Bystřici n. P. a okolí (Inforočenka)	a) pokles obyvatel v ORP i ve městě Bystřice n. P. b) celorepublikový trend nárůstu počtu seniorů a s ním spojená nutnost zvýšené péče

O – příležitosti	T – hrozby
a) nové dotační zdroje	c) nestabilita financování sociálních služeb d) nárůst administrativní zátěže e) nestabilní legislativní prostředí

3 Příloha

3.1 Tabulky a grafy socio-demografické analýzy

Tabulka 3.1: Celková a relativní změna počtu obyvatel v obcích SO ORP Bystřice n. P.

Obec	Počet obyvatel		Změna obyvatel mezi lety 2011 a 2021	
	2011	2021	Počet	Podíl
Bystřice nad Pernštejnem	8609	7982	-627	-7,3%
Strážek	905	825	-80	-8,8%
Rožná	771	790	19	2,5%
Štěpánov nad Svratkou	722	711	-11	-1,5%
Rozsochy	698	710	12	1,7%
Vír	721	703	-18	-2,5%
Zvole	640	657	17	2,7%
Dalečín	654	650	-4	-0,6%
Rovečné	643	619	-24	-3,7%
Dolní Rožínka	658	597	-61	-9,3%
Ujčov	494	467	-27	-5,5%
Lísek	367	396	29	7,9%
Prosetín	398	375	-23	-5,8%
Věchnov	328	329	1	0,3%
Blažkov	298	285	-13	-4,4%
Bohuňov	238	269	31	13,0%
Koroužné	244	260	16	6,6%
Věžná	201	238	37	18,4%
Ždánice	185	237	52	28,1%
Unčín	201	194	-7	-3,5%
Bukov	185	190	5	2,7%
Písečné	197	188	-9	-4,6%
Sejřek	162	176	14	8,6%
Býšovec	144	173	29	20,1%
Nyklovice	168	169	1	0,6%
Radkov	162	167	5	3,1%
Sulkovec	189	163	-26	-13,8%
Věstín	159	159	0	0,0%
Velké Janovice	125	132	7	5,6%
Strachujov	141	130	-11	-7,8%
Skorotice	139	121	-18	-12,9%
Velké Tresné	120	105	-15	-12,5%
Střítež	94	104	10	10,6%
Rodkov	98	100	2	2,0%
Ubušínek	99	88	-11	-11,1%
Horní Rožínka	89	75	-14	-15,7%
Milasín	51	46	-5	-9,8%
Moravecké Pavlovice	49	45	-4	-8,2%
Chlum-Korouhvice	45	40	-5	-11,1%

Zdroj: ČSÚ, 2021, Běžná evidence obyvatelstva, data k 1. 1., zpracování ACCENDO

Tabulka 3.2: Prognóza počtu obyvatel od 65 let ve SO ORP Kraje Vysočina (do roku 2030)

SO ORP	Počet 65+			Podíl 65+		
	2021	2030	Rozdíl	2021	2030	Rozdíl
Bystřice nad Pernštejnem	4 278	4 762	▲ 484	21,8%	24,5%	▲ 2,8%
Havlíčkův Brod	10 924	12 354	▲ 1 430	20,7%	23,5%	▲ 2,9%
Humpolec	3 812	4 233	▲ 421	21,3%	23,9%	▲ 2,7%
Chotěboř	4 853	5 368	▲ 515	22,3%	25,1%	▲ 2,8%
Jihlava	19 999	22 977	▲ 2 978	19,8%	22,7%	▲ 3,0%
Moravské Budějovice	4 842	5 455	▲ 613	21,1%	24,1%	▲ 3,0%
Náměšť nad Oslavou	2 884	3 253	▲ 369	21,5%	24,6%	▲ 3,1%
Nové Město na Moravě	4 088	4 550	▲ 462	21,1%	23,7%	▲ 2,6%
Pacov	2 176	2 297	▲ 121	23,4%	25,4%	▲ 2,0%
Pelhřimov	9 814	11 051	▲ 1 237	21,8%	24,8%	▲ 3,1%
Světlá nad Sázavou	4 416	5 151	▲ 735	22,6%	26,8%	▲ 4,2%
Telč	2 749	3 083	▲ 334	21,2%	24,1%	▲ 2,9%
Třebíč	15 470	17 983	▲ 2 513	20,9%	24,4%	▲ 3,5%
Velké Meziříčí	6 608	7 765	▲ 1 157	18,1%	21,2%	▲ 3,1%
Žďár nad Sázavou	8 835	10 010	▲ 1 175	20,8%	23,8%	▲ 3,0%

Zdroj: ČSÚ, 2021, data k 1. 1. daného roku, vlastní prognóza, zpracování ACCENDO

Tabulka 3.3: Prognóza počtu obyvatel od 80 let ve SO ORP Kraje Vysočina (do roku 2030)

SO ORP	Počet 80+			Podíl 80+		
	2021	2030	Rozdíl	2021	2030	Rozdíl
Bystřice nad Pernštejnem	946	1 416	▲ 470	4,8%	7,3%	▲ 2,5%
Havlíčkův Brod	2 327	3 480	▲ 1 153	4,4%	6,6%	▲ 2,2%
Humpolec	879	1 252	▲ 373	4,9%	7,1%	▲ 2,2%
Chotěboř	1 061	1 560	▲ 499	4,9%	7,3%	▲ 2,4%
Jihlava	4 344	6 457	▲ 2 113	4,3%	6,4%	▲ 2,1%
Moravské Budějovice	1 152	1 556	▲ 404	5,0%	6,9%	▲ 1,8%
Náměšť nad Oslavou	712	934	▲ 222	5,3%	7,1%	▲ 1,8%
Nové Město na Moravě	950	1 390	▲ 440	4,9%	7,2%	▲ 2,3%
Pacov	503	741	▲ 238	5,4%	8,2%	▲ 2,8%
Pelhřimov	2 108	3 209	▲ 1 101	4,7%	7,2%	▲ 2,5%
Světlá nad Sázavou	908	1 372	▲ 464	4,6%	7,1%	▲ 2,5%
Telč	658	925	▲ 267	5,1%	7,2%	▲ 2,2%
Třebíč	3 309	4 948	▲ 1 639	4,5%	6,7%	▲ 2,2%
Velké Meziříčí	1 461	2 163	▲ 702	4,0%	5,9%	▲ 1,9%
Žďár nad Sázavou	2 075	2 917	▲ 842	4,9%	6,9%	▲ 2,0%

Zdroj: ČSÚ, 2021, data k 1. 1. daného roku, vlastní prognóza, zpracování ACCENDO

Tabulka 3.4: Nezaměstnanost v obcích SO ORP Bystřice nad Pernštejnem k 31. 8. 2021

Popisky řádků	Dosažitelní uchazeči o zaměstnání	Obyvatelstvo 15 - 64	Podíl nezaměstnaných osob	Volná pracovní místa (VPM)
Blažkov	9	181	4,97%	1
Bohuňov	4	177	2,26%	0
Bukov	4	124	3,23%	0
Bystřice nad Pernštejnem	206	5 160	3,99%	59
Býšovec	4	94	4,26%	0
Dalečín	13	415	3,13%	6
Dolní Rožínka	14	371	3,77%	7
Horní Rožínka	1	54	1,85%	0
Chlum-Korouhvice	1	28	3,57%	0
Koroužné	3	144	2,08%	0
Lísek	13	265	4,91%	8
Milasín	0	24	0,00%	0
Moravecké Pavlovice	2	31	6,45%	0
Nyklovice	2	113	1,77%	1
Písečné	5	125	4,00%	1
Prosetín	5	241	2,07%	1
Radkov	1	109	0,92%	0
Rodkov	1	66	1,52%	0
Rovečné	14	364	3,85%	1
Rozsochy	10	455	2,20%	0
Rožná	18	515	3,50%	2
Sejrek	3	111	2,70%	0
Skorotice	3	81	3,70%	0
Strachujov	1	85	1,18%	0
Strážek	19	485	3,92%	2
Střítež	3	57	5,26%	0
Sulkovec	3	111	2,70%	0
Štěpánov nad Svatkou	18	434	4,15%	12
Ubušínek	2	64	3,13%	0
Ujčov	7	295	2,37%	6
Unčín	3	127	2,36%	1
Věchnov	3	220	1,36%	1
Velké Janovice	3	86	3,49%	0
Velké Tresné	3	57	5,26%	1
Věstín	2	109	1,83%	0
Věžná	4	132	3,03%	0
Vír	16	423	3,78%	0
Zvole	17	412	4,13%	6
Ždánice	7	153	4,58%	0
SO ORP Bystřice n. P.	447	12 498	3,58%	116

Zdroj: Integrovaný portál MPSV, (2019)